

Letnja dvakrat
na teden.
Velja za celo
leto \$3.00
Published every
week.
Subscription
\$3.00
yearly.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

ŠTEV. (No.) 100.

CHICAGO, ILL., PETEK, 23. DEC. 1921.

LETO (VOL.) VII.

"EDINOST"

1849 W. 22. St.
Telephone:
Canal 98.
Chicago, Ill.

ME ME

ZA RESNICO
IN PRAVICO.

Pogreb škofa Trobca.

Pogreb škofa Trobca se je vršil v ponedeljek, dne 19. decembra jako slovesno iz St. Claudske škofijske cerkve na pokopališče v St. Stephens v Brockway, na slovensko pokopališče Sv. Štefana.

V nedeljo, 18. decembra so pripeljali njegovo truplo iz St. Stephen v škofijsko mesto St. Claud in ga tam položili na mrtvaški oder pred velikim oltarjem. Kako zelo je bil priljubljen gospod škof v mestu St. Claudu se je pokazalo pri tej priliki. Vse mesto ga je sprejelo s tiho žalostjo. Potem je ležalo truplo v cerkvi in trume so prihajale in odhajale, da še enkrat vidijo onega moža, katerega so tako ljubili v njegovem dolgem delovanju med njimi. Videl si tukaj množice, ki so prišle in so s solzami v očeh pokropile rankega dobrotnika, kajti sprejeli so od njega marsikako dobroto.

In ne samo katoličani so prišli temveč tudi drugoverci so pokazali ta dan, kako visoko so spoštovali tega velikega moža.

Pogrebni obredi so se vršili v ponedeljek zjutraj ob devetih.

Že dolgo pred deveto uro je bila stolnica polna ljudstva, tako da so morali nekateri ostati zadaj ali celo zunaj.

Ob devetih se je razvrstila številna duhovščina iz šole in za njo navzoči škofje in nadškof St. Paulski v stolnico. Domači sedanji St. Claudski škof, Rt. Rev. Bush je opravil glavne obrede. Nekako nad 100 duhovnikov od blizu in daleč se je sešlo v St. Claud, da skažejo zadnjo čast ljubljenu škofu Trobca. Slovenski duhovniki so se v jako obilnem številu udeležili pogreba. Iz Minnesota so bili skoraj vsi. Celo iz daljnega Illinois sta bila dva.

Po pogrebnih svetih maši, katero je imel škof Bush je nastopil nadškof, Most Rev. Dowling iz St. Paula, kamor spada škofija St. Claud, dolgoletni osebni prijatelj škofov in v krasnih besedah slikal življenje in delovanje škofa Trobca.

"Dragocena v očeh Božjih je smrt njegovih svetih!" Te besede iz cerkvenih molitev si je vzel za predmet svojega govora. "Umrli je svetnik", je rekel. "Ko stojimo tu okrog mrtvaške krste tega našega iskreno ljubljenega prijatelja škofa Trobca se zdi meni, kakor se zdi gotovo Vam vsem, ki ste poznali tega moža, da je umrl svetnik. Sicer sveta cerkev želi, da bi se pri pogrebnih molčalo o življenju rankega, da bi se ga ne proslavljalo in ne hvalilo. Bogu, ki ga je k sebi poklical, prepušča sveta cerkev sodbo. On ga naj sodi. Samo v tihi žalosti zagrenjena v črno mašno obleko kliče u smiljenje je Bog usmilil. Tada danes, pri tem pogrebu je pa drugače. Res vemo, da je bil škof Trobec tudi slab človek, kakor vsak drugi. Vendar o njegovi smrti lahko rečemo, kakor govori sveta cerkev o smrti vseh svetnikov, da je bila dragocena v očeh božjih. Škof Trobec je sveto živel. Tiho in mirno je deloval, kjer koli je bil. Komaj vidno je bilo njegovo delovanje, brez zunanjega šuma, vendar polno dobrih del in polno čednosti."

Potem je govornik posegel nazaj v vrste prvih naših pionirjev misijonarjev od škofa Barage, kako je on prišel iz Ljubljane sem v Ameriko delat med Indijance in med njimi razširjal kraljestvo božje. Kako

je potem šel nazaj v domovino in je pripeljal seboj dijakov, med njimi tudi sedanjega starčka Monsignorja Buha. Slikal je, koliko so slovenski misijonarji storili za civilizacijo Minnesote in kako veliko zaslug si pridobili, da je Minnesota toliko napredovala. Povedal je, kako se je hitro obljubila in kako se rastle škofije. Potrebovali so misijonarje med Indijanci in škofje delavcev za naseljence. Tako je nadškof St. Paulski poslal Monsignorja Buha domov v domovino, da naj mu pripelje duhovnikov. Videl je, kako izvrstni in kako navdušeni in požrtvovalni so slovenski misijonarji, ki so do tedaj prišli sem. Želel si je še več takih. In tako je Monsignore Buh šel in res prepeljal dvanajst študentov, med njimi tudi škofa Trobca.

Govornik je dalje slikal njegovo delovanje najprej med Indijanci in pozneje v krajih, kjer so sedaj štiri škofije. Želja škofa Trobca je bila, da bi bil ostal za stalno med Indijanci in tam šel za stopinjami škofa Barage. Vendar njegovi predstojniki so drugače odločili. Moral se je posvetiti delovanju med naseljenci Minnesote.

Vendar pri vsem svojem delovanju je škof Trobec ohranil svoj prvi apostolski duh. Živel je v veliki revščini in pomanjkanju dostikrat, kajti duhovske plače ni mogel dobivati. Tiho je deloval v krogu, kamor so ga predstojniki poslali.

Ko je umrl prvi St. Claudski škof, je bil Rev. Trobec, tedaj župnik v St. Paulu, izbran za naslednjika.

Toda obilne skrbi in obilne težave so ga začele motiti v njegovem hrepenenju po svetem življenju. Odložil je pred desetimi leti škofijsko upravo in šel v pokoj v slovensko naselbino, kjer je tudi umrl v duhu svetosti, umrl svete smrti, kakoršmo je bilo njegovo življenje.

"Zato nam danes ne teko solzo, ko stojimo ob tej rakvi. Zavidamo škofa Trobca, kajti vemo, da je umrl svete smrti. Njegova pričujočnost tukaj danes je samo krasna zadnja njegova pridiga, katero nam vsem škofom in duhovnikom in laikom govori: pridiga o svetosti življenja, da mora biti naše življenje sveto, ako hočemo, da bo tudi naša smrt sveta."

Po krasnem govoru so štirje škofje drug za drugim odpravili posebne molitve in slednjič še domaši škof Rt. Rev. Bush.

Takoj po cerkvenih obredih so položili krsto na mrtvaški voz in v dolgi vrstih avtomobilov je šel cel pogreb proti 15 mil oddaljeni slovenski naselbini St. Stephens. Tam je čakala spreveda pred cerkvijo številna množica ljudstva.

Njegov nečak Very Rev. Dr. Seliškar, profesor bogoslovja v St. Paulu ga je sprejel v premstvu domačega župnika nečaka Rev. Jos. Trobca in cel špored je šel v slovensko cerkev svetega Štefana. Tu je škof Bush odpravil "Libera" in druge molitve in govoril poslovilni govor. Videlo se mu je na obrazu, kako je škof Bush ljubil svojega bivšega župnika, kajti škof Bush je iz župnije, kjer je škof Trobec deloval: "Kako mi je hudo, da si je škof Trobec izvolil tukaj med svojimi rojaki, da ga položimo k zadnjemu počitku. St. Claudčanje, (Nadaljevanje na 3. strani.)

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

IZVIRNI DOPIS IZ DOLENJSKE.

Iz Dolenjskega, 17. nov. 1921.

Od kar je koncem oktobra padel prvi sneg in po suši zemljo namočil toliko, da so si ljudje mogli zorati za ozimno, je vreme postalo bolj zimsko. Sicer je večinoma skopnel tudi drugi zapadni sneg, a temperatura je ostala hladna. Ljudje so okrog Vsesvetih pospravili tisto malo pridelkov, kar jih je ostalo. Ajda je ostala tako majhna, da so jo večinoma kar pukali, ker ni imel srp kaj zalotiti. Vendar pa je bilo zrnje dokaj jekleno. Repe in zelja pa ni bilo skoraj nič. Ker pridelani krompir rad gnije in je turšica slaba obrodila, utegne na spomlad nastati pomanjkanje. Edino dobra letina po Dolenjskem je vinska i po količosti i po kakovosti. Ker je cena vinu že nad 20 kron liter, utegne kmet kaj prodati in si oskrbeti živeža. Za obleko mu ne bo preostajalo denarja, ker je vse neznansko drago.

Komisij proti druginji je dosti pri vladi in po mestih — a vsi navesti nič ne pomagajo, ker jo znajo izvozničarji in prekupci zmirom po svoje zasukati, da bogate, a ljudstvo trpi.

Kriva je tudi slaba valuta. Za zgled naj navedemo, kar se bo navadnemu človeku zdelo čudno, da je dne 14. novembra v novoomeški banki bila vrednost ameriškega zlata manjša, nego vašega papirja. Bankovec dolar je bil 250 kron, a desetdolarski zlatnik pa po 150 K., toraj manj vreden za sto kron vsak zlat dolar. Valuta vašega dolarja, ki je poskočila nad 400 kron, je že padla proti 200 kron. Denarne kupčije bi pač morale države sporazumno urediti. Sploh potrebuje ves gospodarski sistem preureditve in novih smernic, ki bodo bolj odgovarjale sedanjim socialnim potrebam. Morda bo tudi konferenca v Washingtonu, sprožena po vašem predsedniku Hardingu, kaj uplivala za zboljšanje gospodarskega položaja po vsem svetu. Ako pa tajne pogodbe med velesilami še vedno goje imperialistične težnje (na pr. Anglija, Japonska) bo svet zopet prijedral do svetovne vojske. Zopet se bo v pest smejal kapitalizem.

Naša država SHS. jadra v istem toku, kakor večina sedanjih modernih držav. Po sedanjih znakih soditi, je bo moderni kapitalizem zapredel v svoje zanjke. Kriva pa je politika vodilnih krogov, ki so v nesrečnih stikih z drugimi državami. Pri pustolovščini razkralja Karola se je naša zunanja politika blamirala. Kar na svojo roko je začela mobilizirati proti Mažarski, ne da bi se bila prej sporazumela z malo antanto, ki je bila v istem položaju, pa tudi ne z veliko antanto, od katere je pač odvisen naš nastop.

Istotako jo je Jugoslavija zaživila z nastopom proti Albaniji. Tam doli so se ob meji bojevali — zdaj mora naša vojska nazaj. Tako hoče zveza narodov. In meje se bodo še le študirale na lici mesta. Taki nastopi stanjejo denar. Zato pa finančni minister hajd v London najemat posojila. In pod kakšnimi pogoji? Škandal za škandalom prihaja na dan. Listi pišejo, da je bil londonski generalni konzul posredovalec in baje primešetaril — za državo — pardon! ne! za se — nad 200 milijonov kron. Sedanji vladni mogočnejši pač ni-

majo srečnih rok. Vedna pogajanja med radikalc in demokrati — ki so državni voz spravili v tako zagato, da več ne morejo naprej. Druzega izhoda ni nego nove volitve v skupštino. A zdaj vladna večina zopet dela tak nov volivni zakon, da bi sebi zavarovala mandate. O, ko bi se volilci vendar enkrat spametovali in pod kap postavili vse koritarje in špekulante, ki se le igrajo z usodo narodov. Dokler ne pridejo krščanska načela do veljave, bo vse delo prazno. Z liberalnim kapitalističnim postopanjem se ljudstva tirajo v vedno večjo bedo.

O kralju Aleksandru so vaši listi prinašali vesti, o katerih tu nismo nič vedeli. Da so bile izmišljene, pričra njegov povratek iz Pariza v Belgrad dne 30. oktobra. Prisegel je na ustavo.

Slovenska ministra Dr. Kukovec in Pucelj sta se naveličala klečeplaztva — in bosta izstopila.

Nepošten polkovnik. Naš vojni minister general Zečević je poslal komisijo za nakupovanje vojnega gradiva na Dunaj. Tej komisiji je predsedoval polkovnik Vasič. Ker pa finančni minister iz gotovih razlogov ni zaupal tej komisiji, je poslal za njo na Dunaj načelnika finančnega ministrtstva, nekoliko pozneje še pa tudi enega višjega policijskega uradnika. Poslednjemu se je posrečilo zasačiti polkovnika Vasiča v trenutku, ko je ponujal nekemu agentu 100.000 dinarjev nagrade, ako zahteva za kupljeno blago višje cene, kar bi neslo Vasiču več milijonov. Da je mogel višji policijski uradnik zasačiti polkovnika Vasiča s svojimi nepoštenimi nameni, se je v sobi, kjer se je vršila kupna pogodba med Vasičem in agentom, skril v omaro. Na ta način je slišal ves pogovor med Vasičem in agentom. Polkovnik je bil takoj spravljen pod — ključ.

Boj proti veri. Svobodomiselci, ki so dobili v državi vso oblast v roke, niso samo s tem zadovoljni, da izrabljajo državo v svoje osebne koristi, temveč se z vso resnostjo bore proti katoliški veri. Najbolj besni v tem boju so liberalci in njihovi pomagači samostojneži, ki so najbolj silili, da se sprejme svobodomiselna in proticerkvena ustava. Svobodomiselci boj proti Cerкви previdno, toda smoteno in nevzdržno nadaljujejo. Gre čisto po francoskem vzorcu: polagoma je treba rušiti kamen za kamenom od katoliške Cerkve, dokler v našem narodu popolnoma ne izrinemo vere iz duš. Zlasti so se vrgli na šolo. Najprvo so nastavili celo množico svobodomiselnih učiteljev, ter jih samo zato dobro plačali, da so ponižnejši hlapci in izvrševalci svobodomiselnih namenov. Potem so vpeljali brezversko sokolsko vzgojo, ki že rodi — posebno v Ljubljani svoje sadowe: višji šolski svet sam mora sklepati o strogih odredbah proti razuzdanosti mladine, ki se vedno bolj širi. Edini pomoček proti razuzdanosti mladine se zdi svobodomiselcem — policaj. Svobodomiselci pa si z divjaško sokolsko vzgojo sami v najhujši meri goje med ljubljansko mladino razuzdanost, katero potem pobijajo s policaji.

Sedanjo slovenski svobodomiselci zopet šli za korak naprej. Višji šolski svet, v katerem sedi večina svobodomiselcev, je v svoji zadnji seji sklenil, da se odpravi nedeljske šolske maše in verski pouk za (Nadaljevanje na 3. strani)

KATOLIŠKI VESTNIK

Izpremema socialističnih nazorov o katoličanstvu. Da se izpreminjajo socialistični nazori o katoličanstvu, je opaziti tudi na Nemškem. Podobno kakor na Laškem in povsod drugje so se socialistične stranke preverile, da so politične stranke, ispirirane po načelih katoliških v istini socialne in da je socialni napredek mogoč le s pomočjo katoliških načel. Socialni demokrat Heilman je napisal: "Samo dve sili morete pomagati svetu: socializem in pa katolicizem, te dve, danes najvišji formi politike in vere, delujete pri obnovi kraljestva božjega na zemlji." — Doslej smo čuli dan na dan iz socialističnih ust čisto nekaj drugega. Socialisti so dosihmal brez miselnosti ponavljali in pogrevali liberalne fraze o sovražnem "katolicizmu" do delavstva, o "srednjeveškem Rimu" i. t. d. Kakor je videti, se svet izpreminja. (Novi Čas, št. 257.)

"NAJPREDJ ŠOLO, POTEM CERKEV!"

Tako je zaklical novi Baltimorski nadškof in naslednik kardinala Gibbonsa, nadškof Curley pri svojem nagovoru pri ustoličenju na novo nadškofijsko mesto. "Smo v času katoliških lajkov. Bili so časi, ko je celo delo za vero in cerkev slo nelo samo na ramah katoliških duhovnikov. Danes je dan katoliških lajkov. Danes mora pa katoliško moštvo na dan, na branik svoje vere in cerkve, danes mora pa katoliško lajištvo sprejeti nase velik del bremena kot so-delavci in so-apostoli za katoliško stvar. Može, da sedaj je čas, ko morate vi nastopiti v "trenčah" za v obrambo svoje vere in cerkve, v obrambo duha Kristusovega, v obrambo katoliške vzgoje, v zahtevi katoliških pravic." Novi nadškof je posebno povdarjal, da bode krepko širil v svoji nadškofiji društva: Najsvetejšega Imena, Kolumbovih viteзов, Catholic Laymens Council and Council of Catholic Women.

AMERIŠKI SLOVENC PODPIRAJTE SVOJE PODJETJE KATERO EDINO SE BORI ZA VAŠE INTERESE!

PODPIRAJTE MLADINSKE DOMOVE.

VAŠ DENAR

bo doma najhitrejš, ako ga pošljete skozi naše podjetje.

Mi računamo po najcenejšem dnevnem kurzu istega dne, ko prejmemo od pošiljateljev denar.

Ob izidu te številke smo računali:

Za jugoslovanske krone:
500 \$ 2.35
1,000 4.45
5,000 21.75
10,000 42.50

Za italijanske lire:
50 \$ 2.75
100 5.10
500 23.50
1000 47.00

Vse pošiljatve naslavlajte na:

"EDINOST",
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 32nd St. Telephone Canal 98. Chicago, Ill.
ADVERTISING RATES ON APPLICATION.Published Semi-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 32nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Še grše.

Da je Sakserjev list "Glas Naroda" nesramen list, to ve v Ameriki že vsakdo. Vsakdo tudi ve, da je podležji, kakor vsak še bolj nesramen protiverski list in da je bolj kriv verskega odpada ameriških Slovencev od vere, kakor kateri drugi slovenskih listov.

Ko je prinesel med smešnicami podlo in bogokletno opazko glede Brezmadežnega Spočetja Device Marije, smo ga takoj okrcali po njegovih umazanih prstih, s katerimi maže tudi ono, kar je najsvetejše vsakemu vernemu slovenskemu srcu. Da smo zadeli pravo, nam pričajo številna odobravanja naših naročnikov, ker je tudi druge zabeležilo. Vsega si vendar ne bomo dovolili. So tudi meje v naši potrpežljivosti.

Sedaj je prišel Sakser z odgovorom na ta naš protest in sicer na tako oštuden način, da se mora gabit vsakemu. Napadel je še bolj sveto katoliško vero in smeši še drugo resnico, namreč nezmotljivost sv. očeta Papeža. Toda celo to izvajanje njegovo pa je samo nov jasen dokaz, da smo imeli prav, ko smo vedno trdili, da je Glas Naroda navadni protikatoliški list. In sedaj ima vsakdo, ki je le še nekoliko dvomil o tem, jasen dokaz za to, da spada ta list med one liste, ki so katolikom prepovedani.

Katoliški Slovencim iz tega odgovora sedaj jasno spoznavajo lahko: 1. da je Glas Naroda v resnici versko odpadniški list, ker taji verske resnice svete vere. Kdor taji, pa naj je to katolik, ali kak katoliški list, kako versko resnico, je po naukih svete cerkve "Anathema sit!" t. j. "izobčen!" To, da sebe primerja velikemu Strossmayerju, je samo smešno in kakor on o njem piše, je samo sramotna ignoranca resničnih dejstev.

2. da so pisarji tega lista strašanski nevedneži in ignorantje v katekizmu in je sramotno za njih profesorje verouka, ako so imeli kak drugi red kedar, kakor "ganzungenugend", popolno trojko.

3. kako prav imamo mi, da se ne strašimo njegovih sramotno otroških izbruhov protikatoliškega fanatizma, v obliki raznih, strašno prismojenih opazk, katere piše v svojem listu in ki se že gnjusijo vsakemu.

4. istim pa, ki bi še do danes ne vrjeli, da je Glas Naroda navaden protikatoliški list, pa navedemo te le stavke:

On piše: "Če bi ne bilo dotične papeževske bule (o brezmadežnem spočetju) bi imel "Skaza o onem svetopisemskem rojstvu (!) (brezmadežnem spočetju) ravno take pojme kot so jih imeli katoličani, ki so hodili do 8. decembra 1854 po tem božjem svetu. (Opomba: Vsi so že tedaj verovali v to resnico, kakor verujemo mi po 1854. Kakor verujemo danes v Marijino vnebovzetje, če tudi ni še verska dogma.) Najlepše pride sedaj: Ko je bila dotična dogma sprejeta, je bil papež še zmotljiv človek!"

(Opozarjamo na njegovo ignoranco glede bistva te dogme!) Proti nezmotljivosti je bil odločno nastopil jugoslovanski vladika Strossmayer, ki je imel dvanajst ur trajajoči govor. Govor je bil prepričujoč, zmotljivost pri nekaterih kardinalih tako velika, da je bila dogma o nezmotljivosti sprejeta.

Dalje: Iz Vatikana je prišlo že precej zmotljivih stvari. Svet se spreminja. Pred par sto leti so vrgli inkvizitorji Galileja v ječo, ker je fekel, da se zemlja vrti krog sonca.

Eden njegovih naslednikov, zdi se mi, da je bil Pij X. je pa blagoslavljal zrakoplovca, ki je krožil nad Vatikanom. Ta blagoslov je lahko dvojnega pomena: Rim se je hodil moderniziral ali mu je pa zmanjkalo moči in oblasti, da bi pošiljal pionirje modernega razvoja v ječo.

Prevedite te stavke v angleščino in jih predložite kateremukoli škofu, pa boste videli, kaj bo rekel.

RDEČA MANJŠINSKA VEČINA.

Proletarec piše: "J. S. (Jugoslovanska Socijalistiška Zveza, po domače slovenski socializem v Ameriki) vodi socialistično propagando med jugoslovanskim delavstvom v Ameriki. V kolikor je socialistična ideja med njim napredovala, je za sluga te organizacije in njenega časopisa ter nikogar drugega. jugoslovanskega delavstva v Ameriki je veliki, njegova socialistična organizacija je pa majhna. In vendar teh 700 sodrugov v J. S. Z. kontrolira javno življenje med našim delavstvom in ga bodo kontrolirali v bodoče."

Vse ameriške Slovence opozarjamo na to le izjavo "Proletarca". Samo 700 jih je, pa vendar kontrolirajo 600 tisoč delavcev?

Katoliški Slovenci, koliko je pa vas? Vas je samo 700? Pa ali kontrolirate javno naše življenje v A-

Poznane nevarnosti so vidni mejniki, ki varjejo človeka pred nevarnostjo.

Zakaj izkušnja ni v stanu učiti bedaka?

Ko človek sliši govoriti nekatere ljudi, se čudi, da morejo nositi tako male klobuke, kot jih nosijo.

Iz slovenskih naselbin.

Springfield, Ill. — Pri Sv. Barbari smo še precej pri življenju. V jeseni smo imeli lepo štirideset urno pobožnost, katero je z veliko spretnostjo in navdušenjem ter uspešno vodil veleč. gospod Joseph Judnič, župnik Hrvatske župnije v East Chicago, Ind. Pobožnosti so bile dobro obiskane in številko spovedi in sv. Obhajil je bilo dovoljno.

V nedeljo, dne 4. grudna, smo obhajali god Sv. Barbare, naše patronke. Društvo Sv. Barbare šteje 74 je skupno pristopilo k sv. zakramentom. Udeležba je bila dokaj dobra. Pri večerni božji službi je v angleškem jeziku izvrstno govoril sosednji župnik veleč. g. Thomas Fennessy. Slovensko pridigo je imel domači g. župnik Mazir.

Letošnjo jesen smo povečali in na novo pokrili sesterski samostan, šolo nekoliko popravili in tudi cerkev na novo pokrili. Ta teden se bo pričelo slikanje notranjštine cerkve. Neki dobrotnik izvan župnije bo sam plačal vse stroške slikanja kot božično darilo. Slovenci, ki so ostali zvesti veri svojih očetov in zvesti svojem narodu, bodo tega daru nepopisno veseli. Ker je cerkev na novo pokrila in se bodo pri slikanju rabile oljnat barve, bode cerkev ostala čedna in prikupljiva mnogo let.

Za praznovanje božičnih praznikov se vršijo lepe priprave. Glinjiv bode prizor prvega Sv. Obhajila za tri odrasle spreobrnjenice pri slovenski prvi sv. maši ob petih zjutraj. Izmed konvertitov, ki bodo slovesno sprejeti v naročje naše ljube matere sv. cerkve, sta dva moška in jedna gospa. Izmed moških je eden oženjen, jeden pa samski. Gospa je omožena že sedemnajst let in je članica najimenitnejših klubov v Springfieldu. Do sedaj je spadala k Lutroviški veri. Vest o njeni spreobrnitvi bode povzročila veliko senzacijo "in the social circles" v Springfieldu. S takimi vzgledi ljubi Bog ohranjuje sv. vero med našim narodom. Kako hodi ljubeznjivi Zveličar naš dobri pastir, za svojimi zgubljenimi ovčicami, jih kliče in vabi na vse mogoče načine! Kakšne vzvišene vzglede jim postavlja pred oči, da bi verovali in tako sebe in svoje otroke časno in večno osrečili. Malo je Slovenskih naselbin, katerim bi ljubi Bog dal toliko priljubljenosti za ohranitev sv. vere, kot jih dobivajo že deset let Springfieldski Slovenci. S koliko vemo in sv. gorečnostjo sta delovala že prva dva župnika, veleč. gospoda Modar in Šaloven! Kako se žrtvujejo že šest let naše sestre! Letos dve izmed sester spita v pritličju šole! Dali ste svojo spalnico v samostanu otrokom za šolsko sobo, ker ima šola samo dve sobi. Sestre čisto same pometajo šolo in cerkev, ker naši ljudje "nimajo časa", "otroke pa pošiljajo v šolo za učenje in ne za pometanje." Sestre imajo državne skušnje, kakor učiteljice v javnih šolah, večinoma za to, da bi našim ljudem odprle oči, da so ravno tako zmogne učiti otroke Slovencev, kakor brezverske učiteljice publicnih šol.

Med našimi slovenskimi orliči se je v zadnjem času začelo živahno gibanje. Slovenski župniji gre čast, da je imela že pred dvema letoma prvo "trupo" katoliških orličev v celi škofiji. Nekateri slovenski "voditelji" so po enoletnem obstanku trupo slovenskih orličev razbili, a sedaj je na novo oživljena pod Scout mastrom, ki ni Slovenec. Slovenci so zmiraj bolj zadovoljni, ako klanjajo svoj tilnik tujcu. Sicer pa še se čisto moramo čuditi, ako se tujec hoče zastopj z nami pečati, ker smo tako "kšajt" in modri.

Francis S. Mažir.

Biwabik, Minn. — Prosim, g. urednik, ponatisnite še nekoliko poročila iz mesta Biwabik, kamor sem šel iz Gilberta, kjer sem se težko poslovil od ljubeznjivih in dobrih naših prijateljev in sotrudnikov. Mrs. Globokar na Biwabiku me je jako ljubeznjivo sprejela, kakor tudi Rev. J. Jerše. Zato se jima iz srca zahvaljujem. Vspeh je bil jako dovoljen tudi tukaj, kakor po vseh naselbinah, kjerkoli sem bil 2. decembra sem se poslovil in sem jo mahnil v Aurora, Minn., kamor sem dospel ob 11. uri. Vreme je bilo še dosti dobro, ker ni preveč zime, kakor je navadno po teh krajih. Takoj sem se napotil k Mrs. Smolič, k zastopnici. Tu me je Mr. Smolič prav ljubeznjivo sprejel s svojo soprogo in me pogostil, ker sem bil že res pokrepčila potreben. Popoldne sva pa takoj z Mr. Smoličem nastopila pot po naselbini in vsa obiskala naročnike in vse Slovence po Aurori. Naj omenim tudi Mr. Alexa. Smolnikar, ki je tudi bil pripravljen me spremljati po hišah in mi je tudi veliko pomagal do novih naročnikov. (Zato se mu iz srca lepo zahvaljujem, kakor tudi Mrs. Ana Virant, ki me je gostoljubno sprejela za prenočišče in tudi hrano, zato ji rečem Bog plačaj nji, kakor tudi vsem zgoraj omenjenim, ki so mi pomagali in šli na roko za časa mojega bivanja v Aurora, Minn., kakor tudi onim v Biwabiku.

Delavske razmere so tukaj tudi bolj slabe. Večina delavcev tukaj je doma. Obeta se jim, da bodo po novem letu bolje delali. Ljudje živijo še dosti dobro, ker doma veliko pridelajo. Krompirja in ščencev se ne manjka auroskim Slovincem.

Leo Mladič, pot. zast.

Soudan, Minn. — Dospel sem v Soudan 12. dec. oglašil sem se najprej pri Mr. Fr. Loushinu, kjer sem bil prav z veseljem sprejet. Takoj popoldan sem se napotil v spremstvu Mrs. Loushin po naselbini, da sva obiskala naselbino. Vspeh sva imela jako dober. Tukaj je jako dobro ljudstvo, ki se jako gostoljubno in kaj radi postrežejo z dobro kapljico in tudi klobase prav dobro diše. Prav iskreno se zahvaljujem Mrs. Jož. Oblak za dobro postrežbo in dobre klobase, ki so bile v resnici okusne. Enako seveda v prvi vrsti Mrs. Loushin za njen trud in njeno postrežbo. Snega je precej zapadlo in še vedno pada. Z delom gre bolj počasi, ker le na pol meseca delajo. Naselbina v Soudan jako dobro napreduje in so jako mirni in dobri ljudje. Rev. J. Ferjančiča, svojega župnika, imajo ljudje jako radi. Vsem skupaj prav iskrena zahvala. — Sedaj moram pa proti domu.

Leo Mladič, potov. zast.

Newburg, Cleveland, Ohio. — Bela žena smrt je kruto zagospodarila v naši naselbini. Prvi je postal njen žrtev Frank Arko. Omenjeni je šel dne 20. novembra s svojimi prijatelji po Union cesti nekako ob 10. uri zvečer. Na križišču je hotel iti preko v ceste. V tistem času pa pri-

drvi z naglico neki avtomobil od zadaj in nesrečni Frank pride ravno pod kolesa. Brezsrčni voznik se za to ne zmeni in ga rine še 15 korakov naprej in še z večjo naglico odide. Za njim vozeči vidi nesrečo, se hitro ustavi in ga odpelje v bolnišnico Sv. Aleša, kjer je po 4 dnevih groznih muk umrl. Rajniki je bil neoženjen, star 28 let. Zapušča dva brata in eno sestro ter že staro mater udovo, koji je bil edina podpora.

— Dne 3. decembra je pa mirno v Gospodu zaspal dobro poznani rojak Ignacij Baznik. Mučila ga je skoraj leto sušica. Rajniki Ignacij je dolgo vrsto let vodil gostilniško obrt na Aetna Rd. Mislil si je, da bo sedaj v miru živel in se je preselil v prijazno naselbino Bedford. Toda On, ki ve naše misli in želje, je drugače ukrenil. Rajniki zapušča žalujočo udovo ter dve nečakinji. Doma je bil iz Šent Jerneja. V Ameriki je bival 19 let. Bil je član štirih podpornih društev, ki so mu priredila krasno zadnjo pot k počitku.

— Dne 10. decembra smo pa izročili materi zemeljske ostanke rojaka Johna Perše, stanujočega v okoli Woodland. Pokojnik je bil star 54 let ter je bil v Ameriki 3 let. Zapušča žalujočo udovo ter več sorodnikov. Sveti jima večna luč!

— Da se pa žalost utolaži in zopet posije solnce lepše bodočnosti, obeta naše neumorno pevsko društvo "Zvon" prirediti na sv. večer prekrasno igro "Sveti večer mojstra Križmana." Igra je povzeta iz življenja gorskega kmeta v stari domovini. V ti igri se bomo podali za par uric v duhu v staro domovino med svoje domače, kako smo v časih v svoji mladosti sedeli okoli mize in delali jaslice. Smem reči, kdor bo ta igro zamudil, mu bo žal celo življenje. Začetek igre bo ob pol osmih zvečer v Slov. Narodnem domu na 80. cesti. Ker bo čisti preostanek v korist Slovenskemu Narodnemu Domu se pričakuje od občinstva da napolni dvorano, do zadnjega kotička.

Ker se je moj dopis že močno zavlekel, naj končam. Ob priliki kaj več.

Pozdrav vsem slovenskim Slovincem in Slovenkam širom Amerike in vesele božične praznike ter srečno in zdravo novo leto 1922.

J. Resnik.

CHICAŠKE NOVICE.

— Naši mladeniči Holy Name Junior kluba so sklenili, da bodo priredili 15. januarja, tretjo nedeljo zvečer posebni zabavni večer, takozvani Father's night — Očetovski večer. Za ta večer bomo imeli tudi tuje govornike. Fantje se pridno posvetujejo, kaj bi naredili, da bi naredili večje veselje svojim očetom in jim pokazali, da hočejo iti za njimi po poti, katero jim kažejo s svojimi nauki in zgledom.

CHICAŠKI SLOVENC!

Pridite v pondeljek ob treh popoldne in ob osmih zvečer v cerkevno dvorano na božično prireditev!

— Skozi Chicago sta se peljala Rev. John Oman in Dr. J. Seliškar iz Clevelanda, ko sta šla na pogreb škofa Trobca, kamor se je odpeljal tudi naš gospod župnik.

— Mr. Leo Mladič, naš potovalni zastopnik se je vrnil s skoraj dvamesečnega potovanja veseli in zdrav domov. Z vspehom je zadovoljen on in naši listi.

V JANUARJEVI

številki "Edinosti" bomo začeli priobčevati kraser in jake zanimiv članek, katerega je spisal za "Edinost" v Ameriko došli Rev. J. Trunk, sloveči pisatelj knjige "Amerika in Amerikanci", in po vsej Ameriki dobro poznani gospod, ker je že dvakrat prepotoval skoraj vso Ameriko in obiskal vse naselbine.

Spis je skrajno zanimiv. Rojaki, naročite se na "Edinost", da boste čitali ta spis.

—Mrs. J. Habjan, doma iz Škofje Loke, je nenadoma zbolela in bila odpeljana v bolnišnico Sv. Antona, kjer se bo najbrže morala podvreči težki operaciji. Želimo ji skorajšnega zdravlja.

—Naši otroci bodo priredili meseca februarja posebno šolsko zabavo.

POGREB ŠKOFA TROBCA.

(Nadaljevanje z 1 strani.)

posebno jaz, bi želeli imeti telesne ostanke tega ljubljenega moža blizu sebe. Vendar sam si je izbral tako in njegova želja je nam vsem zapoved. Povedal je, kako si je želel škof Trobec, da bi se zanj veliko molilo, ko bo umrl. Kako je še nekoliko dni pred smrtjo naročil svojemu nečaku župniku Rev. John Trobcu, naj skrbi, da se bo zanj toliko in toliko sv. maš bralo. (Zato je škof Bush opominjal navzoče, naj se ga spominjajo vsi njegovi prijatelji v molitvah.)

Za škofom Bushom je pa imel govor v slovenščini še Rev. Dr. Seškar. Molimo vedno, da bi nas Bog obvaroval nagle in nepredvidne smrti. Vendar vemo, koliko slučajev imamo naglih smrti med svojimi znanci. Tudi pokojni škof Trobec je umrl nagle smrti. Vendar ali je pa bila njegova smrt nepredvidena? Ne! Njegovo življenje je bila sama priprava na smrt. Zato je sveto življenje. Posebno zadnja leta, kako se je zvesto pripravljalo, kako je živel samo tej veliki misli, da bi se dobro za smrt pripravil! Ne, smrt škofa Trobca je bila res nagla, vendar ne nepredvidena, temveč dobro pripravljena. Kako lep nauk za nas, je rekel gospod govornik, "da tudi mi živimo sveto življenje, da bomo vedno pripravljeni, naj nas Bog pokliče kadar koli hoče."

Nato se je razvrstil sprevod na pokopališče, ki je takoj poleg cerkve. Tam sredi pokopališča je bil skopan grob in tam smo položili k večnemu počitku tega velikega našega moža, na katerega je ponosna sveta katol. cerkev, so ponosni katoliki, posebno smo pa ponosni mi, ameriški Slovenci.

Po končanih molitvah je zbor slovenskih duhovnikov pod vodstvo Rev. J. Missia, profesorja St. Paulskega semenišča in slovečega peva, zapel dve žalostinki, ki sta privabili solze v oči vseh navzočih.

Ko smo še enkrat pokropili krsto našega blagega škofa Trobca in nam je še ena solza kanila na njegov grob, solza hvalečnosti, smo odšli žalostnega srca s pokopališča.

Tako je umrl svetniški smrti naš zadnji slovenski škof v Ameriki in eden izmed največjih naših slovenskih duhovnikov pijonirjev, ki so toliko storili za Boga in za človeštvo, ki so tako počastili naše slovensko ime v Ameriški javnosti, da smo lahko ponosni nanje vsi Slovenci.

Naše tiskovno podjetje izgubljaja škofom Trobcem silno veliko. Solze so se nam porosile, ko se je oglašil sredi popoldne 15. decembra veliki zvon svetega Štefana v Chicagu in naznanil rojakom njegovo smrt. Pretreslo nas je in si nismo mogli tega razložiti, kajti ravno prejšnji dan 14. decembra smo še dobili tri pisma od njega.

Eno se glasi:

"Prečastiti gospod župnik: —

Pridenem tukaj majhno darilce za Božič od mojih sestra. Vošimo Vam vsi vesele praznike in veselo novo leto 1922.

Vaš udani Vam

James Trobec.

P. S.—Pred par dnevi sem pisal in omenil, da Ana Prosen, Ločana, ne dobiva "Ave Maria." Drugo, prejšnje, pisano 8. decembra se pa glasi:

"Prečastiti gospod župnik!

Lepa hvala za krasno podobo z vošilom za Božič in Novo leto. Tudi jaz in moje sestre Vam vsega najboljšega vošimo za dušo in telo, obilno milosti in blagoslova, veselih božičnih praznikov ter

prav srečno novo leto 1922, ki bo kmalu tukaj. Tudi mi, jaz in moje sestre, smo Vam hoteli danes pisati, pa ste nas prehiteli. Posebno Vam želimo obilo vspeha pri Vašem težkem in požrtvovalnem delu za slovenski narod v Ameriki, za katerega se toliko trudite in toliko žrtvujete. Naj Vas Marija blagoslovja in podpira, da bi vstrajali vkljub vsemu nasprotovanju in težavam, kajti dobro delo vršite, za katero Vam bo Marija in Bog plačnik! Ker je danes ravno praznik preč. Device Marije Brezmadeža spočete, pridenem podobico Marijino in malo darilce \$5.00. Prav rad bi Vam več poslal, ker vem, da potrebujete in zaslužite naše podpore, pa moja penzija ima po vojski toliko potov, da ne more vsem kaj. Žal mi je, da ste radi slabih časov tudi Vi prizadeti, pa saj imajo drugi tudi sitnosti in težave. Naši kmetje se pritožujejo, da ne dobijo več za svojo živino skoraj nič, kar pa morajo sami kupiti je pa drago in tudi davki so veliki. Bog daj, da bi bilo leto 1922 bolj srečno, kakor je bilo 1921. Z Bogom!

Vaš udani Vam prijatelj

James Trobec."

V tretjem pismu nam je poslal nekoliko denarja, da smo zanj poslali v stari kraj.

Od kar naše podjetje stoji, je bil škof Trobec vedno naš zagovornik in dobrotnik. Ko smo bili napadani, nam je večkrat pisal in nas bodril naj vstrajamo. Večkrat nam je ponovil besede: "Niso najslabše hruške, na katere ose sedajo!"

Finančno nam je pomagal, kjer je mogel. Še pred nekoliko meseci nam je poslal dar \$25.00.

Tako žalujemo posebno mi in smo zelo prizadeti s smrtjo tega blagega moža.

Vsem rojakom ga pa prav toplo priporočamo v molitev.

R. I. P.

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

(Nadaljevanje z 1 strani.)

tiste otroke, za katere to zahtevajo stariši. Ta sklep pa še mora potrditi višja šolska oblast, torej ministristvo.

Dr. Korošec je takoj poslal na ministerstvo prosvete oster protest, v katerem je dokazal, to je sklep višjega šolskega sveta docela nepostaven in zahteva, da se zato ne potrdi.

Katoliško ljudstvo pa opozarjamo, da se resno pripravi na odločilen boj, ki ga bo v primernem trenutku na čeli črti treba začeti proti svobodomiselnemu divjaštvu in za versko šolo. V ta namen naj se po vseh naših društvih in sestankih vrše temeljita predavanja o šolskem vprašanju in pravicah starišev in Cerkev do vzgoje, o groznih posledicah brezverske vzgoje za otroke in stariše. (Domoljub št. 47.)

PROŠNJA VSEM DRUŠTVOM.

Te dni smo razposlali na vsa sloveska društva v Ameriki dve okrožnice, ki pojasnjujeta obupen položaj povojne mladine v stari domovini in pa plemenito rešilno akcijo, ki jo je započelo "Društvo za mladinske domove v Ljubljani", da reši o dvanajst uri, kar se še da rešiti. Ker nismo imeli naslovov z zadnjimi popravki, kako društvo morda ni prejelo naših okrožnic in nabiralnih pol: naj nam to blagohotno oprósti in se vseeno velikodušno odzove naši prošnji in odglasuje po svojih močeh kar najboljši božični dar deci v stari domovini!

Društva, úsmilite se uboge, moralno in materialno osirotele slovenske dece! To je kri vaše krvi. V trpljenju in nesreči se izkaže prava ljubav!!

Predsedniki in odborniki, organizirajte v naselbini večjo pomožno in nabiralno akcijo!

Sorojaki, odtrgajte si za sveti Božič malo svoto, da jo poklonite trpeči mladini! Božični dar bo vam samim vrnjem s stokratnim blagoslovom!

Za Društvo za mladinske domove": Dr. Srečko Zamjen, tajnik, 450 Pine St., Bridgeport, Conn.

Kmetstvo jezikoslovje. Kmet vpraša kmeta, kak razloček je med prej in sedaj. Ta mu odgovori: Razloček ni ravno velik; prej smo še mislili, da izvira izraz "davek" od besede "daviti", zdaj smo pa prišli na to, da izhaja od besede "daviti." Vse drugo je ostalo pri starem.

DOBA MIRU.

Mi živimo pravkar v veliki dobi miru. Mir med Anglijo in Irsko je pred našimi očmi in sporazum štirih svetovnih velesil se je pravkar zaključil v Washingtonu, ki pomeni mir v Tihem morju in razorožitev na morju. Zakaj si ne bi naredili tudi trajnega miru z vašim želodcem? Ako si izčistite svoj želodec in potem istega držite čistega z Trinerjevim grenkim vinom, nobena želodčna bolezen vas ne bo nadlegovala, čutili se boste krepkega in močnega. Mr. John Skrdla nam je pisal iz Wilber, Neb., dne 3. dec.: "Jaz verujem v Trinerjevo grenko vino. Ono prenese vsako poizkušnjo." In Mr. Joseph C. Bielinski nam piše iz Ituna, Sask., dne 28. nov.: "S hvaležnostjo moram reči, da ne bom od sedaj nikdar več brez Trinerjevega grenkega vina." Vaš drugist ali le karnar ima sedaj polno zalogo Trinerjevih zdravil. In ako si želite Trinerjev stenski Kalendar za 1922, "The Pionners", pošljite nam 10 centov za pokritje poštnih stroškov na naslov: Joseph Triner Company, 1333-45 So. Ashland ave., Chicago, Illinois.

HARMONIKE!

Izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, bodisi kranjskega ali nemškega tipa. Vsa dela izvršujem zanesljivo in točno, po najnižjih cenah.

Istotako izvršujem tudi krasne oltarčke za v sobe, ki se jih lahko s električno svetlavo razsvetliji.

Se priporočam rojakom širom Amerike.

ANTON BOHTE,

3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI ODVETNIK

Dve Pisarne: v So. Chicago in v Chicago.

Naslov pisarne v So. Chicagi:
9206 Commercial Avenue.
Telephone: So. Chicago 0599.

Uradujemo na So. LaSalle St.
Soba: 1101-19.
Telephone: Central 8610.

Za sestanek se obrnite telefonično na So. Chicago 0599.

W. F. KOMPARE

SLOVENSKI NOTAR

Prodaja zemljišča. Zavaruje hiše pohištvo in druge stvari proti ognju. Prodaja parobrodne listke in pošilja denar v staro domovino.

9206 Commercial Ave.,

So. Chicago, Ill.

Phone: So. Chicago 0599.

FRANK TOMAŽICH

SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljše salatno olje in pristno ajdovo moko. Ker smo Slovenci prijatelji dobre potice naznanjam cenj. gospodinjam, da sem se preskerbel z vsem potrebnim "materijalom." Pridite in še prepričajte!

1858 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 2910.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Frank S-honta, lastnik.

Vaši domovi bojo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in oglejte razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, gladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znancu za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade.

Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke.

2049 West 22nd Street,

Phone: Canal 5190.

Novo pesmarico,

katere je izdal Mr. Matej Holmar, organist cerkve sv. Vida v Clevelandu, eden izmed najboljših naših muzikov v Ameriki pod naslovom

SLAVA BOGU.

V tej zbirki je izdajatelj izbral 251 najlepših slovenskih cerkvenih pesmi za razne dobe cerkvenega leta in za razne cerkvene praznike in druge cerkvene potrebe. (Za navadne naše cerkvene zборе ni treba nobenih drugih pesmaric ali knjig ali not za veliko let, ako imajo to knjigo. Za vsako potrebo imajo na izbiro dovolj pesmi v tej pesmarici.

Naroča se pri nas in stane \$2.00 vezana.

KNJIGARNA AVE MARIA

1849 W. 22 Street

Chicago, Ill.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

"E, no, svoje jezdece!" pojasni mož in zmiga z rameni. Pavel pogleda žalostno in sočutno Benigno, ki je bila blede kakor zid, vendar si ni upala nič reči. Zdelo se je, kakor da bi sploh ne razumela ničesar, kar je videla in kar se je okrog nje godilo in govorilo.

"Povej nam še kaj o posebnostih te nenavadne živali", prosi Pavel. "Mojster", pravi Dionizij, "ali ni to morebiti oni zloglasni —"
"To je sloveči, zloglasni Sejan! Dosedaj edini zastopnik svojega plemena," prehitil ga nadzornik. "Vaši taurijski konji so le mačke in legijski konji kozli proti temu. On je pravi naslednik Sejanov, še celo prekosil ga."

"Zakaj pa je postal pregovor: 'Ta ali oni ima Sejana', ako koga posebno zasleduje nesreča?"

"To, plemeniti gospod, ima svoj važen vzrok, čeravno hoče naš milostni cesar dokazati ravno nasprotno. Ob času državljskih vojsk — predno je še napočil solnčni dan miru, ki nam ga je naklonil božanski Avgust — ni imel v celi republiki nihče boljšega konja, kakor vitez Gnej Sej, po katerem ima konj tudi svoje ime. Ta žival je imela res izredne lastnosti. Bil je to nenavadno velik žrebec, ki ni trpel na sebi nobenega jezdeca. Le malokateri se je mogel ponašati, da je sedel nekaznovan na njegovem hrbtu. Vedno eno in isto: Najprej je vrgel moža na tla, — potem ga je pa požrl. — In ne samo to. Ako je mož sedel pretrdno v sedlu, pa ga ni mogel z svojimi navadnimi skoki in brcanjem spraviti na tla, mu je ostalo še zadnje, a zanesljivo sredstvo. Ali ste že opazovali nenavadno dolg in vitek vrat tega njegovega vnuka? — Obrnil je svojo glavo nazaj, kakor kača in široka skoraj štirioglasta glava z velikimi zlobnimi očmi je gledala jezdecu v obraz, stisnil je ušesa, zarežal se je takorekoč z svojim strašnim zobovjem in začel grizti, vleči in obdelavati golenjak, dokler ni padel jezdec hote, ali nehote z njega. Kar je bilo pa potem, je bilo vedno grozno gledati. Predno je še nesrečnež prišel do tal, že je ostala ena roka odtrgana in krvaveča med njegovimi zobmi. To je obdelaval kakor strugar kos lesa. Potem je zver zagrabila jezdečevo glavo. Črepinja je počila, kakor orehova lupina med prsti in polizala je možgane. Potem je pa skakala z sprednjima nogama po njem, da v kratkem niste več vedeli, kaj imate pred seboj. — A ta njegov vnuk ga prekosi ne samo v moči in velikosti, ampak tudi v lepoti in divjosti. Tiberij cesar je sedaj njegov srečni posestnik."

"Njegov srečni posestnik! — To bi bil poprej opis demona, kakor pa konja", pravi Dionizij z glavo majaje. "Vendar nam pa še nisi pojasnil pregovora."

Ni še končal teh besedi, ko Benigna na mah spozna vso grozo rešnice. Z sklenjenima rokama je padla pred nadzornika in zastokala: "To pošast naj jaha Klavdij! Saj bo to njegova smrt!" Lepo obličje je nakazil smrtni strah in mrzel pot ji je stopil na čelo. "Recite vendar, da ne — to ni mogoče!" — zaklicala je jecljaje.

Nadzornik jo milovaje pogleda in se obrne kakor v zadregi proč. A ta edini pogled je zadostoval, da jo je oropal vsega upanja, da bi se mogla ta strašna obsodba preklicati, ali vsaj ublažiti. Strašni Tiberij, njegovo pismo, njegov poziv, njegova peklena okrutnost se ji je v tem trenutku pokazala in pravi luči in — on je ukazal. — Kateri norec bi se mogel temu upreti?

V tistem obupu bi bila padla nezavestna na tla, da je nista ujela vitez in zaročnik in jo nesla na bližnjo klop ob steni, kjer se je Klavdij zastopil, prizadeval, da bi jo spravil k zavesti.

Nenavadne misli so se začele porajati v Pavlovi glavi. Z nežnim sočutjem je opazoval nezvestno deklico in mislil na Agato, ki gotovo ne bo pri strašni vesti manj vznemirjena in prestrašena kakor Benigna. Potem pristopi zopet k prijatelju in nadzledniku.

"Ni sicer gotovo", pravi zadnji, "vendar pravijo, da je Sejan hranil svojega konja s človeškim mesom. Gotovo je le eno, da si je z njim pridobil toliko glave, — toliko v resnici, da ga je to stalo življenje. Mark Antonij je zahlepel po tem čudovitem konju. — Skoraj gotovo bi ga bil rad podaril egiptovski kraljici. Izmislil si je nekako obtožbo proti vitez in glej! nekega dne je Gnej Sej izginil. A konja vendar ni dobil triumvir. Sej je moral nekaj slutiti in en ali dva dni poprej je prodal svoj zaklad Dolabeli, namestniku Julija Cezarja, ki je plačal zanj okroglih stotisoč sestercejev. Od tega časa je propadal Dolabela vedno bolj tako, da je pozneje izvršil samomor. Konj je prišel sedaj v last Kasija, ki ga je jezdil v bitki pri Filipih. Znano pa vam je, plemeniti gospod, na kakšen surov način je izgubil ne samo bitko, ampak tudi svoje življenje, ali z samomorom ali po roki svojega sužnja Pindarja."

"Surov je bil le način", pravi Atenjan mirno.

"Zdaj še le se je izpolnila vroča želja triumvira. Antonij je zaplenil Sejana. Ali najbrž v svojo nesrečo. Komaj je bil posestnik konja, že se je bližal konec njegove slave in življenja njegovega. Znano vam je, kaj ga je doletelo v Aleksandriji in po kakšnem sredstvu je segla lepa in spletek polno Kleopatra, da bi se odtegnila slavnostnemu sprevedu v Rimu — mislim seveda v nasprotnem smislu. Od štirih posestnikov Sejana, ki so ga imeli le par let, je bil eden umorjen, drugi so se pa usmrtili sami."

Ko je to povedal, se je priklonil in stopil k sužnjem pri mizi.

XIII.

Med tem je Benigna zopet odprla oči. Pavel je spregovoril z njo nekoliko tolažilnih besedi. Potem se je pa pogovarjala tiho in plašno se oziraje z Klavdijem.

"Sedaj je vrsta na meni", pravi suženj z stočno vdanostjo. "Pri prihodnih igrah bo zadela ista osoda drugega." Sužnji so delali molče pod strogim nadzorstvom nadzornika. Oba tujca sta stala zamišljena pri oknu.

"Ti si v veliki milosti pri cesarju, moj dobri rojak", pravi Pavel tiho. "Kaj praviš, ako bi celo stvar razodel Avgustu, ali se mu morda ne bi to početje gabilo in bi preprečil cesarjev okrutni načrt?"

"Za sužnja? — Nemogoče!" odgovori duhoviti Atenjan in žalostno odmaje z glavo. "Če cesar ne more zločinstvom Vedija Polija k okom priti, koliko manj v tem slučaju. Da, celo tedaj bi bilo težko, ako bi mu to zakon dovolil, ker suženj je popolnoma last gospodarjeva, — brez volje in pravice, kakor vol. Celo če bi mi se posrečilo, da bi spregovoril s cesarjem kako besedo o tem, nimamo pričakovati nobenega uspeha, pač pa še večje nasprotovanje in zahrbtnost. Kaj jim mari za srečo ali nesrečo sužnja, tistim namreč, ki nam moškim sicer priznavajo dušo, ženskim jo

pa odrekujejo. So žene, so ki dale svetu najjasnejši protidokaz, žene, ki imajo popolnoma moški značaj z vsemi čednostmi in strastmi, ki so si osvojile občudovanja vredno, da neverjetno oblast. To je pa manj pripisovati njihovim lastnim prirojenim vrlinam, kakor svojstvu njihovega rojstva, rodu in vzgoje — svojstvom, ki so nepreračunljiva, ki niso odvisna od ljudi, ampak jih more dati le Bóg. Vendar, kam si me zapeljal! — Če me vse ne vara, se mi zdi, da bi bil poskus rešiti življenje tega sužnja zanj toliko gotovejši in strašnejši pogin. Nikdar ni trop tesalskih psov bolj lakomen in požrešen, kakor če jim hoče iztrgati vjeti plen."

Zamišljeno, rekel bi, z neko versko priprostostjo je poslušal mladi vitez te besede. Ozrl se je na zaročenca. Dolgo časa je počival njegov pogled na njima. Kakor zlomljena cvetica je slonela Benigna na steni. V zdvojeni otopelosti je molče sedel Klavdij poleg nje.

KOSMACH

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, nanižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

Kadarkoli potrebujete starokranjske kose, srpe, bruse, klepanje, oselnike in ročno kovane motike izdelane na Kranjskem tedaj se vselej obrnite na podpisane. Pošiljam blago na vse kraje Združenih Držav. — pišite po cene.

STEVE STONICH

trgovec z železnino in pohištvo, Chisholm, Minn.

Izdelujem in popravljam vsa kovrstne

HARMONIKE.

Delo zanesljivo in točno.

Andrej Gale,

412 — 98 Avenue West, NEW DULUTH, MINN.

KOLENDAR AVE MARIA za leto 1922.

Je krasna knjiga, obsegajoča 224 strani. Poučni članki, povesti in poročila iz raznih naselbin kakor tudi številne slike krasijo delo. Kalendar Ave Maria stane s poštnino samo 60c, za v stari kraj 75c.

Kalendar dobite pri katerikoli zastopniku ali pri pišite na:

"Edinost,"

1849 W. 22 Street, Chicago, Ill.

POZOR IGRALCI HARMONIK!

Naznanjam cenjenim rojakom po širni Ameriki, da sem se preselil v lastno hišo, ker bom imel večjo delavnico in objednem trgovino vsakovrstnih harmonik svojega izdelka, ka-

kor tudi vse tej stroki spadajoča dela. Vsako delo garantiram in točno postrežbo. Edina slovenska trgovina v Clevelandu s harmonikom. S spoštovanjem
Anton Mervar,
6921 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

SIRITE LIST "EDINOST" OGLASI V "EDINOSTI" SO NAJCENEJŠI.

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo

VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da vam damo svoj nasvet.
2448 South Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILL.
Phone: Lawndale 250.

"PODPIRAJTE MLADINSKE DOMOVE!"

POZOR

— Krasni Stenski katoliški **KOLENDAR** za leto 1922. Kalendar ima 14 strani na vsaki strani so različne krasne slike, strani so široke 9 in pol palca, in dolge 16 in pol palca. Tako lepega kalendarja še niste imeli v hiši. Cena je 25c s poštarino. Pošlite matizem, za rane, opekline, bule, turove, kraste, grinte, lišaje, mozulce, Za lase, za sive lase, moške brke, za prahute na glavi, za reupostne znamke.

srab in solčnate pike, kurje oči, bradovice, potne noge, ozeblina in še veliko drugih zdravil pišite takoj po cenik ga pošljem zastonj.

JACOB WAHCIC,

6702 BONNA AVE. N. E.

CLEVELAND, O.

DR. JAMES W. MALLY.

SLOVENSKI—ZOBODRAVNIK

6127 St. Clair ave.,

Cleveland, Ohio.

Uradne ure:

Od 9:00 do 12:00 in 1:00 do 5:00;

zvečer od 6:00 do 8:00.

V nedeljo od 10:00 do 12:00.

Phones:

Randolf 3711—Office

Princt. 1274 L—Office

Randolf 1807 W—Res.

JOHN STAYER.

GROCERY

1952 West 22nd Place,

Chicago, Ill.

Priporočam Slovencem in Hrvatom svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljšo ajdovo moko, fino salatno olje, doma narajeno kiselko zelje, importirani holandski mak, sveži kostanj in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopleje priporočam.

Telephone Canal 1404.

Povabljeni ste

da pridete v našo trgovino in si ogledate naše nove vzorce oblek za jesensko in zimsko sezono.

Moške in fantovske obleke v najnovejših "stylih" po novih znižanih cenah. Fantovske in moške obleke z dvojnimi hlačami prodajamo sedaj po:

\$30.00,

\$35.00,

\$40.00 in višje.

Posebna vrednost pa je v moških površnih suknjah za jesensko in zimsko sezono, v najnovejšem "double breasted style" katere dobite sedaj za: \$15.00, \$20.00, \$25.00, \$30.00 in višje.

Pridite k nam in izberite si iz dobrih oblek najboljšo obleko.

Naša trgovina je od prta vsak torek, četrtek in soboto zvečer.

NAŠA TRGOVINA JE OD PRTA VSAKO NEDELJO DOPOLNE.

JELINEK & MAJER

Corner Blue Island Ave. and 18th Street.